

Tábori ágyakon elhelyezett betegek (A fényképeket a Klutert-barlang igazgatósága bocsátotta rendelkezésünkre.)

A barlangi mikroklímának, mint sajátos terápiás lehetőségnek, tudományos kutatása még kezdeti szakaszában van. Az eddigiek alapján is megállapítható azonban, hogy a különböző mikroklimatikus tényezők *együttes hatása* idézi elő az egyes légzőszervi megbetegedéseknél a kedvező hatást. Természetesen magát a betegséget megszüntetni nem képesek, de a beteg számára kedvezőtlen tüneteit lényegesen enyhíthetik.

Az ismertett mikroklimatikus adottságok nemcsak a Klutert-barlangban vannak meg, hanem csaknem minden zárt, nem nagyon háborgatott természetes üregrendszerben. Így pl. hazánk nagyobb barlangjainak legfontosabb klimatikus elemei csaknem azonos értékűek a Klutert-barlangéval. Ebből logikusan következik, hogy a hazai nagy barlangok (pl. Béke-, a Szabadság-, a Kossuth-, a Vass Imre-barlang) hasonló gyógyhatást biztosíthatnak az egyes légzőszervi megbetegedésben szenvedők részére, mint az agyonrekámozott Klutert-barlang.

Az eddigi kísérletek, melyeket huzamosabb időn át a Béke-barlangban végeztek, továbbá alkalomszerűen más barlangokban is (Szabadság-barlang, Abaliget-barlang, Lillafüredi István-barlang stb.), ezt a megállapítást ma már tapasztalatilag is igazolják.

Elérkezettnek látszik az idő, hogy az asztmatikus és bronchitiszes betegek barlangi szanatóriumi kezelése ügyében hazánkban is elhatározó lépések történjenek.

dr. Balázs Dénes

IRODALOM

Cauer, H.: Chemisch-physikalische Untersuchungen der Klimaverhältnisse in der Kluterthöhle. Archiv für physikalische Therapie, 1954. 1.

Spannagel, K. H.: Die Behandlung des Asthma bronchiale und der chronischen Bronchitis in der Kluterthöhle. Zeitschrift für angewandte Bäder- u. Klimaheilkunde, 7. Jahrgang, 1960. 6., Stuttgart.

Spannagel, K. H.: Die medizinische Wirkung der Kluterthöhle auf das Asthma bronchiale und die chronische Bronchitis. Jahreshft für Karst- u. Höhlenkunde, 1961. München.

Wagner, P.: Spirographische Untersuchungen bei Astmatikern vor und nach kurmässigem Besuch der Kluterthöhle. Medizinische Klinik, Wochenschrift für Klinik u. Praxis, 1956. 1835—1836. pp.

GRÖNLANDI BARLANGOK

Grönland ÉK-i részén néhány évvel ezelőtt két amerikai geológus, dr. William E. Davis és Donald Grimsley egy szűk völgyben 12 barlangot fedezett fel. A barlangok paleozóoi mészkőben keletkeztek, bejárati nyílásuk 500—650 m magasan fekszik a tenger színe felett. A barlangjáratok 5—12 m magasságúak, hosszúságuk maximum 60 m-ig terjed, a további szakaszokat omlások torlaszolják el.

A nyugati fekvésű barlangokban vastag kitöltést találtak. A felső rétegsor kb. 2 m vastag, narancs-sárga színű homokos agyag, alatta 15 cm agyagréteg következik. Az egészet kb. 15 cm vastag jégréteg takarja. Kisebb sztalagmitokat is találtak, a bejárat közelében a falakon negatív formákat (bemélyüléseket) figyeltek meg.

Nyitott kérdés e messzi É-on fekvő barlangok kialakulásának kora. Ennek eldöntéséhez ismerni kellene a grönlandi jégtakaró É-i részének mozgás és ingado-

zás viszonyait, azonban a kutatások e kérdésben is még kezdeti stádiumban vannak. J. Corbel szerint a szóbanforgó barlangok már glaciális időszak után keletkezhettek. ÉK-Swalbardon a hasonló üregek kora C^{14} meghatározással $10\ 000 \pm 1500$ évre tehető. A színes kitöltés kora szerinte maximum 5000 év.

Az amerikai geológusok által átkutatott „Barlang-völgy”-től ÉNy-ra a Christian-földön, további, még nem kutatott barlangok találhatóak. Grönland legészakibb részén, a Wulf-földön egy igen nagy barlangnyílást fedeztek fel. Egyelőre csak repülőgépről figyelték meg és fényképezték le. A barlang a 82° É-szélességen és 48° Ny-i hosszúságon nyílik. Átkutatása bizonyára értékes adatokat szolgáltatna É-Grönland korai fejlődéstörténetéhez, egyelőre azonban a barlang megközelítése technikai akadályokba ütközik.

Sole Munck (Dánia)